

Ohrozim (okr. Prostějov)**„Hrabovec“, parc. č. 367/23.**

Slezská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.
Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK – -564820.66, -1131807.79

Na ploše budoucího rodinného domu situovaného na parcele č. 367/23 byly v červenci 2021 prozkoumány a zdokumentovány celkem čtyři sídlištní objekty související s již dříve známou osadou pokročilé pozdní doby bronzové a počátku starší doby železné (Fojtík 2019a; 2019b; 2019c; Gottwald 1924, 99; 1931, 90).

Literatura

- Fojtík, P. 2019a:** NZ *Ohrozim, okr. Prostějov 2018*. „Infrastruktura pro RD - lokalita Hrabovec“, č. akce 722/18. Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX202200105. [cit. 2022-05-13]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <http://digiarchiv.amapa.cz/id/M-TX-202200105>.
- Fojtík, P. 2019b:** *Ohrozim (okr. Prostějov). Přehled výzkumů 60(1)*, 220.
- Fojtík, P. 2019c:** *Ohrozim (okr. Prostějov). Přehled výzkumů 60(1)*, 238.
- Gottwald, A. 1924:** *Pravěká sídliště a pohřebiště na Prostějovsku*. Prostějov: J. F. Buček.
- Gottwald, A. 1931:** *Můj archeologický výzkum*. Prostějov: Městské muzeum v Prostějově.

Summary

Four settlement features related to already known settlement dating to the period between the Final Bronze Age and the beginning of the Early Iron Age were investigated on the grounds of a future family house in the “Hrabovec” field in Ohrozim (Prostějov District).

Pavel Fojtík

Literatura

- Hadrava, V. 2020:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů 61(1)*, 170–171.
- Kalábek, M. 2004:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů 45*, 145.
- Kalábek, M. 2016:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů 56(1)*, 184.
- Kalábek, M. 2017:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů 58(1)*, 164.
- Kalábek, M. 2018a:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů 59(1)*, 150–151.
- Kalábek, M. 2018b:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů 59(1)*, 170–171.
- Kalábek, M. 2021a:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů 62(1)*, 217.
- Kalábek, M. 2021b:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů 62(1)*, 246.
- Kalábek, M. 2021c:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů 62(2)*, 242.
- Kalábek, M., Šín, L. 2019a:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů 60(1)*, 196–197.
- Kalábek, M., Šín, L. 2019b:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů 60(1)*, 220.
- Kalábek, M., Šín, L. 2019c:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů 60(1)*, 238.
- Vránová, V. 2009:** Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů 50*, 271–272.

Summary

An archaeological excavation in the “Zahrady” field in Olomouc-Slavonín (Olomouc District) uncovered the remains of three cremation burials dated to the Lusatian Urnfield culture period. The graves contained cremation fragments and pottery sherds.

Marek Kalábek, Lukáš Šín

Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)**ul. Zdeňka Kučery, parc. č. 533/19; „Zahrady“, parc. č. 533/218.**

Kultura popelnicových polí. Pohřební areál. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JSTK – -548269.77, -1123712.8; -548266.38, -1123706.97; -548263.35, -1123699.2

V červenci 2021 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc, p. o., záchraný výzkum polykulturní lokality na stavbě budoucího rodinného domu a nových komunikací v Olomouci-Slavoníně (parc. č. 533/218). Lokalita leží na mírném svahu obráceném k východu s nadmořskou výškou 214 m. Výzkumy navázaly na předchozí aktivity v letech 2004, 2008, 2013, 2016, 2017, 2018 a 2020 (Hadrava 2020; Kalábek 2004; 2016; 2017; 2018a; 2018b; 2021a; 2021b; 2021c; Kalábek, Šín 2019; Vránová 2009). Na skryté ploše o velikosti 0,7 ha bylo prozkoumáno 170 sídlištních objektů datovaných do neolitu a eneolitu (viz oddíl Neolit a Eneolit) a tři žárové hroby kultury lužických popelnicových polí. Prozkoumané pozůstatky žárových hrobů (H244–H246) vyznačují severní okraj pohřebiště zkoumaného v roce 2018 (Kalábek, Šín 2019a; 2019b; 2019c). V jamce a na profilu výkopu stavby byly zachyceny zlomky spálených kostí a malých fragmentů keramiky.

Opava (k. ú. Kylešovice, okr. Opava)**„Na Stanech“, parc. č. 2727/1, 2727/11.**

Slezská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., inv. č. AUB 15/18-1 až 337.

Lokalizace: S-JTSK – -497040.87, -1089553.84; -497020.10, -1089653.99; -497029.00, -1089655.98; -497027.50, -1089662.81; -497002.23, -1089656.96; -497003.67, -1089650.33; -497012.22, -1089652.24; -497032.94, -1089553.10

Záchraný archeologický výzkum realizovaný během června roku 2018 na parcelách č. 2727/1, 2727/11 na k. ú. Kylešovice v polní trati „Na Stanech“ byl prováděn v souvislosti se stavebními pracemi spojenými s novou výstavbou příjezdové komunikace pro rodinné domy. Lokalita, kde byla tato stavební činnost zamýšlena, leží na území s archeologickými nálezy. Již v roce 2007 byl proveden rozsáhlý archeologický výzkum ve východní části polní tratě „Na Stanech“. Při budování nové infrastruktury pro rodinné domy bylo tehdy zachyceno přes 300 objektů. Na tomto polykulturním sídlišti byly doloženy pozůstatky kultur s nálevkovitými poháry a se zvoncovitými poháry z období eneolitu, kultury lužických popelnicových polí doby bronzové, kultury převorské a také nálezy z doby hradištní (Stabrava 2007, 24).

Během záchraného archeologického výzkumu na předmetné lokalitě bylo celkem zachyceno a zkoumáno 45 archeologických objektů, z čehož 23 objektů představovalo kulové jámy, 21 zahluobené objekty blíže nespecifikované funkce a jeden

hliník (obr. 8). Zahloubené objekty byly převážně oválného půdorysu (v malé míře se objevily kruhové). Rozměry objektů se pohybovaly od 0,9 m do 2,2 m a výplň byla ve většině tvořena ze středně ulehle hnědočerné jílovité hlíny s hrubými komponenty – kameny. Některé kúlové jámy tvořily pravidelné řady. V prvním případě to byla dvojice kúlových jam (obj. 529, 530), které byly zachyceny v jedné linii ve směru SZ–JV (sice byly pouze dvě, ale zachycená situace evokuje pokračování dalších kúlových jam mimo zkoumanou plochu). Dalším příkladem jsou čtyři kúlové jámy (obj. 540–543), které byly zachyceny na samotném jižním okraji zkoumané plochy. Všechny kúlové jámy tvořily řadu ve směru V–Z a byly od sebe vzdáleny cca 2,5 m. Tato liniová struktura poukázala na existenci konstrukce nadzemní stavby, která mohla mít minimální délku okolo 10 m. Hliník byl v půdorysu nepravidelně oválný o maximálních rozměrech 2,40 × 2,37 m a hloubce 0,48 m. Výplň (K 137) byla tvořena středně ulehlou černohnědou jílovitou hlínou s hrubými komponenty – kameny, mazanicí a uhlíky. Zhruba v polovině byl objekt narušen meliorační rýhou (směr SZ–JV). Hliník se nacházel v jižní části zkoumané plochy a v blízkosti se našla linie kúlových jam (obj. 540–543).

Při archeologickém výzkumu bylo při preparaci výplní objektů získáno celkem 487 nálezů. Většinu tvoří keramické fragmenty a následně pak nečetná kamenná štípaná industrie. Soubor keramických artefaktů, získaných ze sídlištních jam, je dosti fragmentární a v malé míře nese na sobě chronologické výzdobné prvky. Objevily se převážně hrncovité tvary nádob s vodorovnými obloukovitými uchy nebo i bez uch. Keramika byla dobře vypálená, jako ostrivo byl použit křemičitý písek s příměsí dalších minerálních složek. Výzdoba je dosti strohá, objevily se plastické výčnělky, převážně kuželovité. Díky výzdobným prvkům na keramickém materiálu byla tato lokalita zařazena do kultury lužických popelnicových polí (především do její slezské fáze). Z hlediska polohy a rozmístění objektů na lokalitě můžeme říci, že byla zřejmě zachycena její okrajová část. Objekty byly od sebe dosti vzdáleny a největší koncentrace objektů byla zaznamenána až v jižní části zkoumané plochy (Papáková 2018).

Literatura

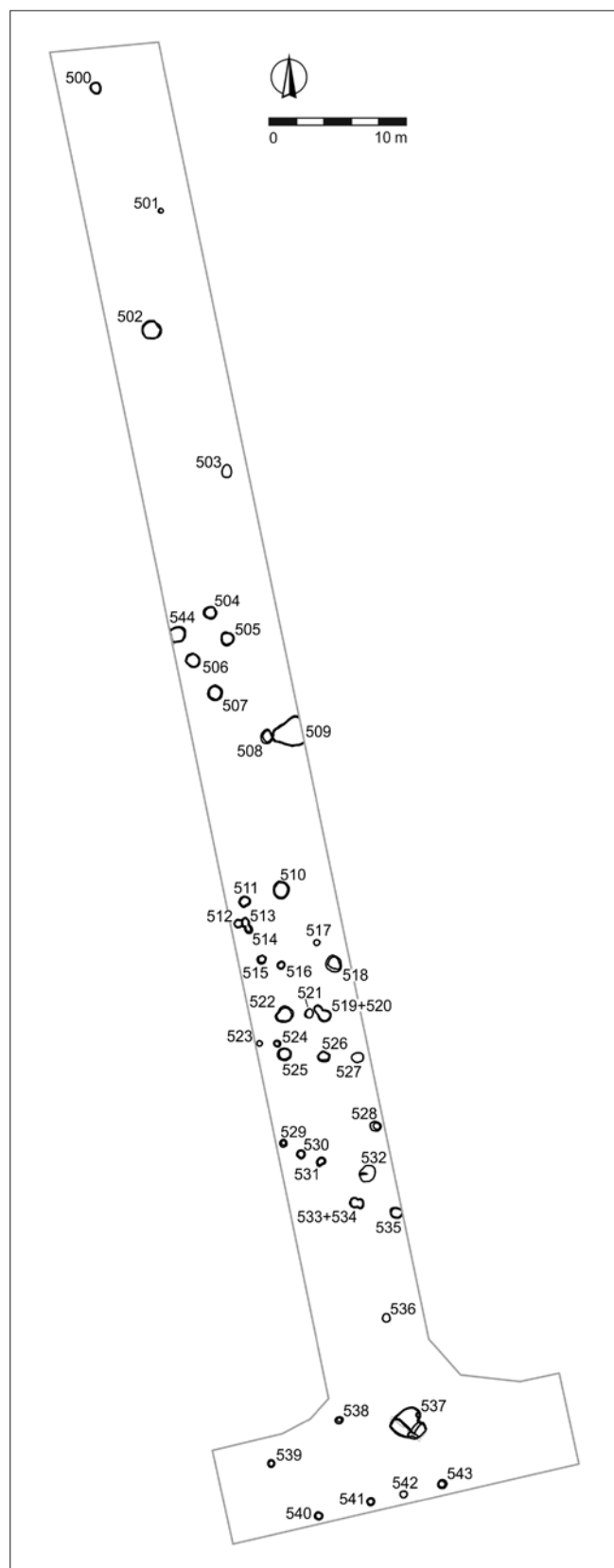
Papáková, K. 2018: *Opava – Kylešovice*. Rkp. nálezové zprávy M-TX-2011800075 [cit. 2020-01-24]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <http://digiarchiv.amapa.cz/id/MTX-2011800075>.

Stabrava, P. 2007: *Opava – Kylešovice (infrastruktura pro nové RD v trati „Na Stanech“)*. Rkp. nálezové zprávy M-TX-200800738 [cit. 2020-01-24]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <http://digiarchiv.amapa.cz/id/MTX-200800738>.

Summary

The part of a Lusatian Urnfield culture settlement (Fig. 8) was documented in the “Na Stanech” field in the cadastral area of Kylešovice (Opava District) during a rescue excavation. Of the 45 features that were investigated, there were 23 postholes, 21 unspecified features and one clay pit.

Kateřina Papáková

Obr. 8. Opava. Prostorová situace plochy výzkumu s objekty. Autor J. Fryč.

Fig. 8. Opava. Excavation area with features. Author J. Fryč.